

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра дошкільної освіти

«Затверджую»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
« _____ » 20 ____ р.

ПРОГРАМА

ОП. 02 ПЕРЕДДИПЛОМНА (ДОСЛІДНИЦЬКА) ПРАКТИКА

для студентів
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта
додаткової спеціалізації: управління електронним навчанням

Розробники:

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти
 Гаращенко Лариса Василівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Стаєнна Олена Олександрівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 09 січня 2019 р. №6

Завідувач кафедри Г.В. Беленька Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/ наукової) програми (керівником проектної групи) 012.00.01 Дошкільна освіта
 (назва освітньої програми)

_____._____.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/ наукової) програми

(керівник проектної групи) Г.В. Беленька (Г.В. Беленька)

Робочу програму перевірено

_____._____.2019 р.

Заступник директора М.А. Машовець М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	10,5/315	10,5/315
Курс	6	6
Семестр	12	4
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	10,5	10,5
Обсяг годин, в тому числі:	315	315
Самостійна робота	315	315
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета і завдання практики

Мета: систематизація, розширення і закріплення теоретичних знань у галузі наукових досліджень актуальних проблем дошкільної освіти, формування умінь здійснення пошукової та дослідницької діяльності, забезпечення умов для завершення роботи над магістерським дослідженням.

Завдання практики:

- вивчення теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми магістерського дослідження;
- аналіз стану досліджуваної проблеми в теорії і практиці сучасної дошкільної освіти та іноземних наукових фахових виданнях;
- узагальнення та аналіз фактичного матеріалу, необхідного для підготовки та написання магістерської роботи;
- удосконалення умінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел;
- ознайомлення зі структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи кафедри дошкільної освіти та інших профільних кафедр, які забезпечують підготовку магістрантів спеціальності «Дошкільна освіта» щодо обраного напрямку дослідження;
- апробація основних теоретичних і практичних рекомендацій магістерського дослідження;
- формування вміння користуватися сучасними інформаційними технологіями у професійній діяльності.

Завдання практики спрямовані на формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі дошкільної освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань.

Загальні компетентності:

ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

ФКС-1.3. Здатність до розв'язування завдань у навчальній і професійній діяльності за допомогою комп'ютерної техніки.

ФКС-2.1. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання теоретичних і експериментальних методів.

ФКС-2.2. Здатність аналізувати і критично осмислювати психолого-педагогічну та методичну інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних завдань у сфері організації та управління дошкільною освітою.

ФКС-2.5. Здатність розуміти, знаходити та аналізувати різні типи інформативних повідомлень із різних джерел.

Результати навчання:

ПРН-5. Знати *структуру, методи і логіку наукового дослідження*.

ПРН-9. Здійснювати партнерську взаємодію з різними соціальними інститутами, педагогічний патронаж.

ПРН-12. Володіти методологією здійснення психолого-педагогічних (прикладних) досліджень / проектів.

ПРН-16. Сформованість світоглядних позицій і переконань у пріоритетності завдань дошкільної освіти для формування особистості та прогресивного розвитку суспільства.

**Тематичний план
Переддипломної (дослідницької) практики**

№ з/п	Назви розділів	Кількість годин		
		Разом	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I				
Дослідницька діяльність студентів-практикантів у наукових інституціях				
1.	Участь в установчій конференції. Ознайомлення зі змістом та завданнями практики. Складання індивідуального плану практики		5	
2.	Ознайомлення з функціями та особливостями організації діяльності структурних підрозділів Інституту психології імені Г. Костюка НАПН України		20	
3.	Ознайомлення з функціями та особливостями організації діяльності структурних підрозділів Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України		20	
4.	Авторизований Міжнародний Платиновий Екзаменаційний Центр Школи англійської мови Оксфорд-Клас		10	
	<i>Разом</i>	55	55	
Змістовий модуль II				
Організаційно-методична та наукова робота студентів-практикантів у супроводі керівника магістерського дослідження				
5.	Ознайомлення з функціями та особливостями організації діяльності структурних підрозділів Університету. Ознайомлення з науковою темою кафедри дошкільної освіти.		20	
6.	Систематизація та упорядкування фактичного матеріалу формувального етапу експерименту		60	
7.	Участь у наукових заходах кафедри дошкільної освіти, Педагогічного інституту, наукових інституцій		5	
	<i>Разом</i>	85	85	
Змістовий модуль III				
Дослідницька діяльність студентів-практикантів на експериментальних майданчиках				
8.	Проведення діагностичних зрізів за результатами формувального етапу експерименту магістерського дослідження відповідно до завдань дослідної роботи		60	
9.	Підготовка наукової статті за результатами		25	

	дослідження			
		<i>Разом</i>	85	85
Змістовий модуль IV				
Заключний етап роботи студентів-практикантів				
над магістерським дослідженням				
10.	Робота над оформленням магістерського дослідження			80
11.	Презентація результатів власного наукового дослідження (попередній захист)			8
12.	Участь у підсумковій конференції			2
	<i>Разом</i>			90
	<i>Усього</i>		315	315

5. Програма практики.

Змістовий модуль I Дослідницька діяльність студентів-практикантів у наукових інституціях

Ознайомлення з документацією переддипломної (дослідницької) практики та вимогами до її ведення; складання індивідуального плану.

Ознайомлення з діяльністю Авторизованого Міжнародного Платиногового Екзаменаційного Центру Школи англійської мови Оксфорд-Клас.

Ознайомлення із структурою Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України та напрямками наукових досліджень лабораторій. Ознайомлення з останніми науковими дослідженнями співробітників лабораторії психології дошкільника: керівництво науковою темою «Соціально-психологічні умови впровадження «Технології психолого-педагогічного проектування взаємодії дорослого з дитиною «Радість розвитку» у дошкільному навчальному закладі» Міжнародного науково-практичного центру перспективного педагогічного досвіду, який створений за підтримкою «Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України» на базі Управління освітою Оболонського району міста Києва (Т.Піроженко); технологією розвитку уяви (І.Карабаєва); організацією роботи клубу «Психологічний комфорт» під керівництвом І.Карабаєвої (Київський міський будинок Учителя Головного Управління Освіти і Науки України).

Ознайомлення з основними напрямками роботи наукових відділів Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України: відділ андрагогіки, відділ теорії і практики педагогічної освіти імені І.Зязюна, відділ зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих, відділ психології праці. Ознайомлення з особливостями організації діяльності наукових центрів Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України: кафедра ЮНЕСКО, центр підвищення кваліфікації, психологічний консультативно-тренінговий центр, центр порівняльної професійної педагогіки, громадська науково-педагогічна організація «Академія педагогічної майстерності та

навчання дорослих імені І.А.Зязюна».

Організація пошукової діяльності у бібліотечних фондах наукових інституцій відповідно до наукової проблеми магістерського дослідження.

Змістовий модуль II

Організаційно-методична та наукова робота студентів-практикантів у супроводі керівника магістерського дослідження

Ознайомлення з функціями та особливостями організації діяльності структурних підрозділів Університету. Вивчення фондів інституційного репозитарію Університету Грінченка з метою ознайомлення з результатами сучасних наукових досліджень викладачів Університету.

Ознайомлення з науковою темою кафедри дошкільної освіти та інших профільних кафедр, які забезпечують підготовку магістрантів спеціальності «Дошкільна освіта».

Аналіз актуальності наукової тематики, її кореляція з актуальними суспільними та науковими проблемами сьогодення, практико-орієнтований характер, відповідність потребам сучасного інформаційного суспільства.

Участь у наукових заходах кафедри дошкільної освіти, Педагогічного інституту, Університету та інших наукових інституцій.

Робота над вирішенням завдань формувального експерименту. Систематизація та упорядкування фактичного матеріалу формувального експерименту.

Змістовий модуль III

Дослідницька діяльність студентів-практикантів на експериментальних майданчиках

Проведення діагностичних зрізів за результатами формувального етапу експерименту магістерського дослідження відповідно до завдань дослідної роботи (контрольний етап).

Проведення контрольного експерименту, втілення методики дослідної роботи

в практику дошкільної освіти. Розроблення і втілення в практику дошкільної освіти науково обґрунтованих рекомендацій стосовно виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку.

Підготовка наукової статті за результатами дослідження.

Змістовий модуль IV

Заключний етап роботи студентів-практикантів над магістерським дослідженням

Оформлення матеріалів магістерського дослідження. Презентація результатів власного наукового дослідження на попередньому захисті. Обґрунтування заключних висновків з визначенням рівня ефективності нововведень, опис впровадження отриманих в процесі дослідження наукових результатів у практику. Оформлення списку використаних джерел, додатків. Презентація результатів власного наукового дослідження на попередньому захисті.

6. Контроль навчальних досягнень.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Виконання самостійних робіт	5	7	35
Разом				100
Коефіцієнт – 0,35				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Змістовий модуль I

Дослідницька діяльність студентів-практикантів у наукових інституціях

Тема 1. Участь в установчій конференції. Ознайомлення зі змістом та завданнями практики.

Завдання: складання індивідуального плану переддипломної практики.

Тема 2, 3, 4. Ознайомлення з функціями та особливостями організації діяльності структурних підрозділів Інституту психології імені Г. Костюка НАПН України, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Авторизованого Міжнародного Платиногового Екзаменаційного Центру Школи англійської мови Оксфорд-Клас.

Завдання: складіть каталог публікацій наукових співробітників інституцій відповідно до проблеми магістерського дослідження (за останній рік).

Критерії оцінювання: відповідність публікацій темі власного магістерського дослідження; сучасність; наявність посилань на іноземні фахові публікації.

Змістовий модуль II

Організаційно-методична та наукова робота студентів-практикантів у супроводі керівника магістерського дослідження

Тема 5. Ознайомлення з функціями та особливостями організації діяльності структурних підрозділів Університету. Ознайомлення з науковою темою кафедри дошкільної освіти.

Завдання: складіть каталог публікацій співробітників кафедри дошкільної освіти та інших профільних кафедр, які забезпечують підготовку магістрантів спеціальності «Дошкільна освіта» відповідно до проблеми магістерського дослідження (за останній рік).

Критерії оцінювання: відповідність публікацій темі власного магістерського дослідження; сучасність; наявність посилань на іноземні фахові публікації.

Тема 6. Систематизація та упорядкування фактичного матеріалу формувального етапу експерименту.

Завдання: підберіть методики для діагностики результатів впровадження матеріалів формувального етапу експерименту (відповідно до теми дослідження).

Критерії оцінювання: відповідність предмету та об'єкту дослідження; відповідність віковим та психологічним особливостям учасників дослідження; наукова та методична обґрунтованість діагностичних методик.

Змістовий модуль III

Дослідницька діяльність студентів-практикантів на експериментальних майданчиках

Тема 9. Підготовка наукової статті за результатами дослідження

Завдання: підготовка наукової статті за результатами дослідження.

Критерії оцінювання: актуальність теми; постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття; визначення мети та завдань дослідження; виклад основного матеріалу дослідження (з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів); висновки та перспективи подальших розвідок для вирішення порушеної проблеми; список використаних джерел.

Змістовий модуль IV

Заключний етап роботи студентів-практикантів над магістерським дослідженням

Тема 11. Презентація результатів власного наукового дослідження (попередній захист).

Завдання: підготовка презентації за результатами власного наукового дослідження.

Критерії оцінювання: узагальнення результатів теоретичної частини дослідження у вигляді лаконічно визначених базових дефініцій; зазначення авторства й назви концепцій, систем, парадигм, методик, яким послуговувалися у власному дослідженні; представлення результатів констатувального етапу дослідження у вигляді діаграм, графіків, схем; ілюстрації перебігу формувального етапу експерименту (фото, відео різних форм роботи, система експериментальних занять, методичний посібник, роботи дітей тощо); представлення динаміки зрушень у показниках на контрольному етапі експерименту (діаграми, графіки, схеми тощо); лаконічність висновків за результати магістерського дослідження).

Тема 12. Участь у підсумковій конференції.

Завдання: підготовка фотозвіту за результатами власного дослідження.

Критерії оцінювання: 10-12 слайдів з якісними фото та лаконічними підписами зафіксованого змісту діяльності.

6.3 Форми проведення семестрового контролю.

Формою проведення семестрового контролю є залік; критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

6.4. Шкала відповідності оцінок.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Перелік звітної документації.

Перелік звітної документації

1. Індивідуальний план роботи магістранта-практиканта.
2. Науково-методичні матеріали: стаття за результатами дослідження (одноосібна або у співавторстві з науковим керівником); презентація виступу за матеріалами магістерського дослідження.
3. Звіт про переддипломну (дослідницьку) практику за результатами проходження переддипломної практики, її демонстрація і публічний захист на звітній конференції).

Рекомендована література

Основна література:

1. Освітологія: підготовка експертів у галузі освіти: навчально-методичний посібник/ За ред. В.О. Огнев'юка; Авт. кол.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, О.Б.Жильцов, Л.В.Козак, О.М.Кузьменко, І.І.Тригуб, М.М.Галицька, Н.П.Мазур, Н.А. Побірченко, В.О.Рябенко, М.Зельман, О.О.Коцур. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс», 2015. – 464с.
2. Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : моногр. / редкол.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Я.С. Фруктова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 912 с. – С. 19-32.
3. Сисоєва С. О. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навчальний посібник / С. О. Сисоєва, Л. В. Козак // Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬ-ВЕЙС», 2016 – 155 с.
4. Горопаха Н.М., Поніманська Т.І. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Дошкільна освіта» – К.: Видавничий Дім «Слово», – 2009. – 280 с.

Додаткова література:

1. Беленька Г.В. Навчання на засадах дослідження/ Г.В. Беленька // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 березня 2015 року, м.Суми). – Том 2. – Суми: Вид-во СумДПУ імені С.М.Макаренка, 2015. – 336с.
2. Іванюк Г.І. Нова стратегія професійно-педагогічної освіти: європейський вимір / Г.І.Іванюк // Педагогічний процес: теорія та практика (4(59)). – 2017. – С. 21-26. I
3. Котенко О.В., Руднік Ю.В. Структура змісту професійної підготовки вчителів початкової школи в Фінській Республіці: традиції та інновації/ О.В.Котенко, Ю.В.Руднік // Молодий вчений, 50.2 (10.2). – 2017р.– С. 32-36.
4. Кошарна Н.В. Базові структури освіченості та діяльності майбутнього учителя / Н.В.Кошарна // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(2) (35). – 2017. – С. 10-12.
5. Хоружа Л.Л. Конструктивний підхід в навчанні: із досвіду діяльності центрів компетенцій у європейських університетах / Л.Л.Хоружа // Вища школа (8). – 2017р. – С. 57-67.
6. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
7. Здобувачу наукового ступеня: Метод. рекомендації / Упоряд. С.В. Сьомін. – К.: МАУП, 2009. – 184 с.
8. Основи наукових досліджень: науково-допоміжний бібліографічний показник [Електронний ресурс] / Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Наукова бібліотека; укладачі: І.О.Железняк, В.В.Косенко;

ред. В.В.Косенко; передмова В.В.Косенко. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2014. – 284 с. – Режим доступу:

http://library.sspu.sumy.ua/biblioteka/bibliografichni_pokazhchyky/2014/1_g.pdf

9. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів [Електронний ресурс] / за ред. А.Є.Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с. – Режим доступу:

https://docviewer.yandex.ua/?url=http%3A%2F%2Fshron.chtyvo.org.ua%2FKonverskyi_Anatolii%2FOsnovy_metodolohii_ta_orhanizatsii_naukovykh_doslidzhen.pdf&name=Osnovy_

Інформаційні ресурси

1. lodo.ru/ Освітній сайт «Філософія та методологія науки».
2. methodolog.ru/ Сайт «Методология». Питання методології різних видів діяльності: наукової, практичної, художньої, ігрової, навчальної та ін.
3. openedu.ministry.ru/method_phys/lections.htm. Лекції з методології наукового дослідження.
4. nrc.edu.ru/est/r1/index.html. Нарис з методології науки.
5. bim-bad.ru. Сайт академіка Б.Бім-Бада.
6. metodologia.fo.ru. Сайт «Методология педагогических исследований».
7. helpeducation.ru/publication15.htm. Алгоритм науково-педагогічного дослідження.
8. profile-edu.ru/xarakteristika-metodov-pedagogicheskogo-issledovaniya.html. Методи науково-педагогічного дослідження.